I. N. J.

DISPUTATIO MEDICA INAUGURALIS

DE

PALPITATIONE CORDIS,

Quam

Consentiente Gratiosiss. Facult. Medica

in Florentissima SALANA

SUB PRÆSIDIO

MAGNIFICI h. t. ACADEMIÆ RECTORIS

DN. RUDOLFI GVILIELMI Krauß/ Phil. & Med. Doctoris, Practicæ & Chimiæ Profess. Publ. longè celeberrimi, Facult. Med. Senioris gravissimi & S. R. I. Acad. Natur. Curios. Colleg. Primarii,

Dn. Patroni & Promotoris sui æternum devenerandi,

PRO LICENTIA

summos in ARTE MEDICA consequendi HONORES

Publico Eruditorum examini subjicit

PETRUS Hille/ Lassenâ Pomeranus.

in Auditorio Majori

Ad d. Aug. hor. ante & pomeridianis.

ANNO M. DC. LXXXIV.

Typis KREBSIANIS.

J. J.

TAm jucunda ac ſvavis mihi ſemper viſa fuit cordis inſpectio, ut quotiescunque licuit exercitiis anatomicis operam dare, me in ſui conſiderationem, aut potius admirationem nõ ſemel traxerit. Ut verò taceam ſtructuram hujus viſceris elegantiſſimã, quis pulſum ejus continuum ac motum nunquam interruptum digna ſatis admiratione complecti poteſt? Certè ſi unquam provida dici meretur natura, in hoc ſanè opere ſuam nobis commendat curam; ſiquidem & in prima ſtatim fœtus formatione initium omnis motus cum puncto ſaliente facit, & poſtmodum continuat eundem pulſum etiam nobis inſciis & dormientibus, nec unquam deſinit, niſi mors ipſa finem vitæ fecerit. Patitur interim nobile hoc viſcus prout alios morbos ita & anomaliam atque errorem in motu non levem, quando is ipſe præter naturam acceleratur in palpitatione atq; tremore cordis. Hunc igitur morbum, præ cœteris mihi examinandum hac vice & loco diſſertationis Inauguralis potiora ſaltem de eo proponere

 apud

apud animum constitui. Faxit Divinum Numen ut hoc meum studium sub gratiosa ejus directione feliciter cedat.

§. I.

PRolixum nimis foret, ac ab instituto hoc meo alienum, si, quæ de usu cordis passim traduntur, altius repetere, atque sub examen veritatis vocare in animum induxissem. Quapropter verum saltem ejus usum hîc perlustrasse satis erit, qui certe non alius esse videtur, quam ut beneficio ejus sanguis per universum corpus propellatur, & juxta circulationis leges fluxu continuo dispensetur.

§. 2.

Hunc enim in finem canales sunt constructi satis patentes, qui sanguinem è corde nunc excipiant affundantque partibus, nunc eundem ad Cor tanquam fontem reducant. Illud officium accuratè observant arteriæ, non modò pulmonalis, quæ cruorem pulmonibus offert, sed imprimis aorta cum suis ramificationibus per reliquum corpus distributis, circulumque constituentibus majorem. Hôc verò munere funguntur vena cava cum vena portæ in majori circulo, in minore vena pulmonalis.

§. 3.

Deinde qui fabricam cordis paulo attentius perspectam habet, is fateri tenebitur, illam egregiè convenire ad hunc usum præstandum. Præterquam enim, quod ista fermè tota muscularis ac fibrosa deprehendatur, mirandum est insuper, adeò concinnè & eleganter has fibras invicem contextas esse, ut quivis intelligere queat promptè, quomodo cor dilatari & contrahi, sanguinemque recipere atque iterum expellere valeat.

§. 4.

Plura non dicam de figura cordis conica; ventriculis

lis ejus binis, ſepto intermedio, auricula dextra & ſiniſtra; de valvulis tricuſpidalibus, ſigmoideis, mitralibus & ſemilunaribus; arteriis pariter ac venis coronariis, quippe quæ ex autopſia longè facilius peti poſſunt, quàm ſi verba de iisdem facere hîc vellem.

§. 5.

Ad nervos potius progrediar, quorum propagines à pari vago, quod olim ſextum, hodiè octavum nominatur, abscedentes, in cordis ſubſtantiam terminari obſervamus. Præbent autem illi viam ſpiritibus, qua è cerebro liberè ad cor progredientes id ipſum perenni ſuo affluxu in continuo vigore ac motu ſervent.

§. 6.

Nec verò credendum eſt à ſpiritu influo omnem cordis motum abſolvi, ſiquidem in prima ſtatim animalis conformatione, antequam ulla capitis ac cerebri veſtigia appareant, jam jam in puncto ſaliente primus inchoatur cordis pulſus; itaque veroſimilius eſt à ſpiritu inſito cor moveri primario, at per ſpiritum influum contiuuò accedentem hunc ipſum indeſinenter juvari & corroborari in eodem negotio.

§. 7.

Cumque duplex ſit cordis actus, nempe ſanguinem recipere, & eundem rurſus propellere, proinde duplex etiam in corde motus obſervatur, diaſtole ſcilicet & Syſtole. Syſtole quidem ſive cordis contractio motus eſt magis propriè dictus, in cujus gratiam ſtructura hujus visceris fabrefacta videtur. Diaſtole verò potius relaxatio fibrarum & remiſſio à motu, non tamen ſine motu eſt, ideoque hac de cauſa ad pulſus quaſi alteram partem referenda.

§. 8

Sequitur autem cordis pulſum immediatè ſangvinis motus per univerſum corpus: Nimirum contracta auricu-

la dextra, ſangvis è vena cava accedens in ſinum cordis dextrum ob ejus diaſtolen neceſſariò exprimitur: hinc facta cordis ſyſtole propter valvulas tricuſpidales per arteriam pulmonalem in ipſam ſubſtantiam pulmonum pergit, ubi iterum, ne regurgitare poſſit, ſigmoideæ interpoſitæ ſunt valvulæ, adeoque per pulmones progreditur mediante vena pulmonali in ſiniſtram auriculam, quæ niſu quodam iterum expellit ſangvinem in apertum cordis ventriculum ſiniſtrum, quo contracto, quia valvulæ mitrales refluxum iterum cohibent, effunditur in aortam, atque hinc per varias ejusdem ramificationes in poros partium donec inde receptus à venis iterum ad cor deferatur.

§. 9.

Itaque hic in mutua & contraria ſemper actione conſiſtit cordis & auricularum motus, ubi ſcil. in ſtatu naturali æqualiter ſanguis per totum corpus movetur. Videlicet dum contrahuntur auriculæ, relaxantur fibræ cordis, contractis fibris cordis iterum panduntur auriculæ, ut hac ratione mutuas ita ſibi porrigant manus, ſangvinemque recipiant atque expellant, quo pacto curſus iſte ſanguinis nunquam interruptus ſervari posſit.

§. 10.

Quod ſi verò anomaliam quandam hæc invicem admittant, ita ut rhythmus iſte cordis & auricularum minus ſibi reſpondeant, ac diverſimodè alterentur, tum quoque non unam pulſus differentiam in ægris notare licet. Sciendum tamen eſt, quoad pulſus frequentiam & gradus, notabiliter hos eſſe diſtinctos in ſubjectis, ſi ætatem ipſorum conferas. Etenim ſi carpum contrectes infantum, deprehendes pulſum frequentiſſimum, in decrepitis tardisſimum, qui conſiſtente gaudent ætate, in iis medio ſe habet modo. Proinde neceſſum eſt, quævis metiri ſuo modulo,

lo, ne fortassis quæ secundum naturam accidunt, pro præternaturali & morboso habeantur statu.

§. 11.

Eadem est ratio habenda in iis, qui saltando curren-do &c. corpus commovent, indeque pulsum experiuntur valdè acceleratum. Ast sicuti levis ejusmodi error in motu non statim morbosus dici potest, ita imprimis causa ejus notanda venit, an sit interna quædam, an externa & cito transiens. Ista quidem cum firmius irradicata sit, medici curam postulat: hæc vero vix attenditur adeo, cum sua spontê rursus evanescat.

§. 12.

Ubi vero Cordis motus in tantum acceleretur, atque ita vehemens sit ut molestiam ægro non levem inferat, tum Palpitatio cordis dicitur. Sunt autem variæ ejusdem species, siquidem ratione temporis alia est continua, quæ nullâ interposita morâ ægrum continuò affligit; alia periodica, quæ per intervalla eundem vexat. Deinde quoad magnitudinem notandum, diversos esse gradus hujus morbi, ita ut pro varietate causæ nunc major, nunc quoque minor observetur.

§. 13.

Sed fidem fermè superare videtur, quod de Palpitatione Cordis scriptores referunt, quando eam adeo vehementem se observasse testantur, ut extra parietes quoque constituti omnem pulsum exacte percipere potuerint, vid. *Christoph. à Veiga l. 3. de art. med. c. 8.* Quinimò nec desunt observationes effractarum inde costarum apud *Forestum l. 17. observ. 10. Angel. Victor. Consil. 97. p. 450.* aliosque. Interim notatu dignæ sunt hæ binæ historiæ, quas ab *Excell. D. Rivino, Præceptore meo fidelissimo & nunquam satis devenerando*, mihi relatas memini, nempe deprehendit is

in-

in pectore cujusdam ægri maculam ad magnitudinem Joachimici valdè rubicundam, eo in loco, ubi cordis appulſum manu appoſita obſervaverat, & quidem tum maximè, cum corpus quodammodo commoveretur, tunc enim tantam fuiſſe dixit Palpitationis vehementiam ut adſtantes quoque haud obſcure illam intellexerint. Alius eodem in loco fractam ſibi coſtam certò crediderat, aſt cum accuratius conſideraſſet eminentiam coſtæ, viderat non tam coſtam effractam, quam callum adnatum fuiſſe juxta coſtæ cum ſterno juncturam.

§. 14.

Paulo mitius hoc morbô tentantur alii, quando motum cordis inordinatum celeriorem quam par eſt ac vehementiorem patiuntur, attamen ſi hunc ſtatum cum priore conferas, manifeſtum erit, multum intereſſe diſcriminis, quandoquidem nec tanta vehementia neque tanta moleſtia ægros infeſtat, quali prioribus in caſibus nonnullos excruciatos retuli.

§. 15.

Et quemadmodum in palpitatione varii dantur gradus, ita nec malè tremor cordis ad eandem referri poteſt, præſertim cum palpitatio in tremorem abire ſoleat, cum deficientes paulatim vires ne quidem ſufficiunt ad cor vehementius concutiendum. Sic enim imminentibus lipothymiis: item poſt hæmorrhagias inſigniores, in febribus malignis talem Cordis tremorem notamus, aut etiam in agonizantibus ſub finem motuum convulſivorum.

§. 16.

Eſt enim revera Palpitatio cordis nihil aliud, quam ſpecies motuum convulſivorum, quos vel ſpirituum commotio, vel ſanguinis vitium, vel præternaturale quid cordi moleſtum producit. Etenim nunc immediate magis à

pe

per essentiam cor afficitur, quatenus videlicet causa morbifica proximè illud attingit, nunc vero mediatè intercedentibus aliis partibus, quæ primariò læduntur, unde per consequens simul in consensum trahitur viscus illud nobile.

§. 17.

Manifestum hoc est in iis, qui scirrho lienis vel hepatis laborant, siquidem iis nil frequentius est palpitatione cordis. Idem quoque malum experiuntur non raro hypochondriaci, & qui vitiosos in primis viis humores, imprimis pituitosos colligunt. Ab horum enim præsentia observatum est non semel, inflationem abdominis adeo ingentem fuisse secutam, ut postmodum palpitatio cordis insignior eundem quoque exceperit.

§. 18.

Nil dicam nunc de Uteri affectibus, quos non secus ac renum vitia sæpenumero comitari motum cordis inordinatum historiæ testantur. Quid? quod & ventriculus interdum malè constitutus in consensum traxisse ipsum cor & palpitationis causa extitisse legitur. Ac mirandum sanè est, adeo intimè convenire omnes corporis nostri partes, ut quanquam longius â se sint remotæ, nihilominus tamen mutuo consentiant, ut læsa una parte simul compatiatur altera, hincque ad varias inordinationes non raro compellatur.

§. 19.

Præterea quid ira valeat aut terror in excitanda palpitatione cordis, norunt isti, qui animi istiusmodi commotionibus nimium quantum indulgent, aut subito ob rem quandam visam vel auditam conterrentur. Et quemadmodum subitaneæ hæ alterationes multorum sæpenumero malorum autores existunt, imo motus plerumque

convul-

convulſivos inducunt, ita quoque non mirum eſt, quando iisdem ſupervenire cordis motum acceleratum & vehementiorem obſervamus.

§. 20.

Sic vitio ſanguinis quoque contingit Palpitatio cordis, quando is ipſe vel quantitate vel qualitate peccat. Illud accidere ſolet in Plethora, poſt ſuppreſſionē menſium, aut hæmorrhoidum, quibus dum commotio corporis aliqualis accedit, facilè Palpitatio oritur. Simile quid accidit in febribus ardentibus, ubi ſanguis præter modum æſtuans & ebulliens cordis motum diverſimodè alterat & accelerat. Atque hoc præcipuè cacochymicis contingit & ſcorbuticis, quippe quorum ſanguis ſalibus acrioribus ſcatens, dum cor continuo pungit ac vellicat, non poteſt non motus p. n. excitare.

§. 21.

Porrò de Polypo cordis non una proſtat hiſtoria apud ſcriptores, Tulpium aliosque, illum in ſectis quibusdam corporibus fuiſſe repertum, quæ antea dum viverent, inſignem cordis moleſtiam ac Palpitationem ſuſtinebant. Videtur autem hic ipſe nil aliud eſſe, quam adipoſa quædam ſubſtantia, quæ ex ſanguine imprimis glutinoſo producitur, atque in ejusmodi coagulum concreſcit, quod dum columnis cordis adhæret, & per vaſa ei vicina ducitur, viam ſimul ſanguini tranſeunti ex parte intercipit. Hoc ipſum vero quoniam ſibi moleſtum ſentit natura, continuo expellere annititur, cumque firmiores egerit radices, quam ut exturbari adeo facile poſſit, hinc valdè motus cordis interrumpitur, atque è ſtatu naturali in præternaturalem abit.

§. 22.

Magnitudinem cordis excesſivam hic etiam interdum

dum peccare, experientia non semel docuit in illis, qui obesioris paulo sunt constitutionis & pingvedinem copiosissimam cordi adnatam gerunt, à qua moles ejusdem non parum augeatur. Observarunt enim ab hujus pondere ingentem fuisse excitatam palpitationem, non secus ac de excrescentia cordis refert *Schenkius* (quam eidem exterius adhærentem in dissecto vidit cadavere) illam aliquando gravem intulisse pulsus inordinationem.

§. 23.

Neque hîc excludere vermes possum è numero ac censu causarum, quæ immediatè cor affligunt, eidemque molestiam non levem irritando pariunt. Equidem non ita frequens est, vermes in corde natos palpitationem intulisse, nihilominus tamen apud *Brunnerum Cons. 38.* observatio quædam legitur, qua ipsemet testatur se vidisse aliquando insignem motus cordis anomaliam à vermibus inductam. Ostendunt autem præcipuè isti hostilem sui præsentiam rodendo & vellicando, quas morsicationes & puncturas non raro motus convulsivi seqvuntur, interdum lipothymiæ, cum pallore & discoloratione faciei insigni.

§. 24.

Quæ de vermibus jam dicta sunt, eadem de *calculo*, quem in ventriculis cordis hærentem nonnulli annotarunt, quoque moneri possunt. Nec aliud postulant effatum *ossa & excrescentiæ cartilagineæ*, quæ ex tendinosa cordis circa basin substantia nonnunquam enascuntur. Sed cum admodum sint insolentes hæ ipsæ causæ, & perrarò sub manum medici cadant, idcirco plura de illis verba haud faciam, præprimis cum non citius cognoscantur, quam ubi post mortem demum inspicere partem affectam & sic abdita detegere tandem vitia conceditur.

§. 25.

Supereſt ut aquæ Pericardii adhuc mentionem injiciam, cujus memorabile exemplum *Piſo in tract. de Colluvie ſeroſa* recenſet. Malo enim hoc perierat, qui ad libras aliquot ſeri in pericardio continebat. Quanquam verò à ſeri excedente copia plerumque excitari palpitationem plurimi exiſtiment, nil impedit tamen quo minus & in peccantem qualitatem interdum referri cauſa poſſit, præſertim cum quantitas ſola non ſemper talem intuliſſe pulſus inordinationem viſa fuerit.

§. 26.

Poſtquam de cauſis actum, ordo nunc requirit, ut ad curam ipſam progreſſum hic faciam. Conſiſtit autem illa in eo, ut præternaturale & hoſtile iſtud, quod motum turbat naturalem & ordinatum, ac econtra inordinatum cordique moleſtum inducit, removeatur. Quapropter ante omnia diſpiciendum venit an per conſenſum afficiatur cor, an vero per eſſentiam id ipſum laboret, ut hac ratione eo melius genuina cognoſci cauſa, atque huic poſtmodum conveniens adaptari remedium poſſit.

§. 27.

Itaque ſi lienis ſubſit vitium, ad duo potiſſimum reſpiciendum, primò ad acrimoniam humorum, qua ratione ſcorbuticis adeò frequens hoc malum, ut vix quenquam offendere liceat, qui ab hoc ipſo penitus excludatur. Deinde ad viſciditatem eorundem attendendum, utpote quæ ſola obſtructionibus interdum generandis ſufficit. Illi medētur optimè ▽ea quævis ut mater perlarū, Corallia rubra, C.C. uſtum, ebur & ♂lia, quæ abſorbendo ac præcipitando acrimoniam humorum emendare valent. Huic vero egregiè proſpiciunt incidentia & alias dicta aperientia. Rad. polypod. filicis, lamium fl. alb.

cuſcuta,

cuſcuta, chelidon. majus & quæ ſunt ſimilia, præſertim ſi cum evacuantibus eadem exhibeantur.

§. 28.

A malo hypochondriaco ubi enaſcitur Palpitatio, eo allaborandum præcipuè eſt, ut vitia humorum in primis viis enata corrigantur debitè & evacuentur. Quod ut commodè procedat, attendenda imprimis eſt qualitas eorundem in primis viis deliteſcentium, ut rectè ordinari medicamina & è diametro q[.] huic opponi poſſint. Sic interdum mira fecerunt ▽ea non minus ac alcalia, interdum ⊖ſa optima fuerunt, arcan. duplicat. ♀us ⊕latus, ⊖*cum, non poſthabitis interim purgantibus, ſi res ea postulare videatur.

§. 29.

Ex uteri paſſione ſi oriatur motus cordis præternaturalis & inordinatus, omnis labor atque opera dirigenda eo venit, ut inſultus iſti hyſterici, quamprimum id fieri poſſit, cito compeſcantur, quibus ceſſantibus & reliqvus morbi curſus facillimè ſuperatur. Proinde hyſterica unicum ac præſentiſſimum hic ferunt auxilium, caſtoreũ nempe, & exindè parata eſſentia, liquor C.C. ſuccinat. unicorn. ver. ſuccin. & ℥ ʒij, quibus opium ſi placet ſociari poterit.

§. 30.

Renum culpa ſi accidat ut in conſenſum rapiatur ipſum cor, & errores in motu ſuſtineat enormes, conſiderandum an calculus occupet tubulos renales, atque dolorem iſtis atrocem inferat, à quo ſimul cor afficitur. Huic opponuntur vulgo remedia omnis generis diuretica, quæ urinam pellendo calculum juxta removent; aſt felicius hunc effectum ſperare quis poterit, ſi & ea non neglexerit, quæ dolorem iſtum acerbiſſimum compeſcere aut ſaltem mitigare valent.

§. 31.

Frequentius autem ventriculus malè conſtitutus occaſionem præbet huic malo, quatenus pravis ſæpenumero humoribus redundat, qui nunc rodendo aut alia quacunque ratione dolorem ei moleſtum afferunt. Hunc itaque dolorem nervi illico ad cor transferunt, illumque motus ſtatim anomalus & valdè perturbatus ſequitur. Malum autem hoc extirpant radicitus pro circumſtantiarum ratione nunc vomitoria & purgantia fortiora, nunc alterantia, lap. ♋. oſs. ſepiæ ☍ ♀ per deliq.

§. 32.

Cumque ira & terror eundem ſæpenumero producant effectum, idcircò ſvaderem, ut quilibet ſuos comprimere affectus ſibique temperare ab animi pathematibus poſſet, omnemque ita occaſionem ſibi præſcinderet, qua ad ejusmodi excurſiones deduci facilè permitteretur. Attamen quoniam pauciſſimi id ipſum attendunt, ideò etiam non raro in talia prolabuntur vitia, quæ damnum non minus quam periculum minantur, niſi medicus auxiliatrices manus ferat, atque ad tranquillitatem naturam iterum diſponat. Quæ verò impetum ſpirituum ſedant ſunt anodyna, 🜔a inprimis metallica, inter quæ eminet ☿ diaph. quem adeo extollit *Helmont.* ut hunc ſolum intentioni cuivis medici promptê ſatisfacere afferat. In cujus defectu opiata cum alias contra iram vel terrorem uſitatis oc. ♋. unicorn. ver. corall. rubr. præſcribi poſſunt.

§. 33.

Quantitas ſangvinis ubi excedit, opera danda, ut eadem imminuatur. Obtinemus equidem hunc effectum ſi cibum potumque ægro aliquandiu interdicamus aut tenuiorem ſaltem victum ei imperemus. Aſt cum non omnes

omnes famem diutius tolerent, aut parcius tantum vivant, melius procedet negotium si magis præsentaneum suppeditemus consilium. Præstat autem id ipsum optimè Venæsectio aut cucurbitulæ scarificatæ in ejus locum substitutæ. Sed cum alia adhuc sint, quæ præter cibum lautiorem potumque magis strenuum sangvinis copiam notabiliter augent, propterea & ea attendi merentur, ne fomes atque radix morbi intacta relinquatur.

§. 34.

Videlicet ubi à mensium suppressione aut hæmorrhoidum fluxu impedito incrementum patitur sangvis, adeoque ejusdem pondus accrescit, id agendum, ut obstructiones tollantur, & sic liberior sangvini transitus concedatur, quo facto postmodum natura sponte sese exoneret, abundantemque sangvinis copiam liberè deponat. Idem esto judicium de sero sangvinis, si ejusdem secretio cohibeatur per renes atque fluxus ordinarius hac ratione impediatur. Ab hoc enim si cumuletur moles sangvinis, omne studium erit impendendum, ut [illegible]æ fluxus per diuretica potentiora concitetur & serum extra corpus eliminetur.

§. 35.

Præterea in febribus ardentibus, ubi motus viget spirituum concitatior, eandem fermè sangvinis copiam ostendere videntur vasa, quam alias in Plethora vera ubique notare licet. Verum cum non tam sangvinis quantitas hic peccet, quam æstus spirituum quem motus sangvinis rapidior ac vehementior statim sequitur, propterea quoque ea hic accommodari debent remedia, quæ eundem spirituum fervorem compescere ac sufflaminare possunt. Itaque conveniunt anodyna quævis ac ⦶trata, ⦶ purum, arcan. dupl. plantago, portulaca, semperviv. majus,

jus, ſemina 4. frigid. majora & quæ æſtum alias ſpiritu-
um extingvere poſſunt.

§. 36.

Quibus verò ab impuritate ſangvinis contingit, ut non modo habitum corporis flòridum ſibi valdè immutatum ſentiant, ſed ipſam etiam experiantur pulſus frequentiam & inordinationem, iis optimum eſt, uti remediis appropriatis, nunc vomitoriis aut purgantibus, ſi res exigat ac radix morbi inprimis viis hoſpitetur, nunc alterantibus ſalinis ac terreis, ubi videlicet vitii natura eadem poſtulet; quibus præmiſſis ſtomachica gratiora exhibeantur, quæ labem ventriculo impreſſam corrigant, digeſtionisque negotium iterum reſtituant.

§. 37.

Pertinent huc, qui à ſcorbuto idem malum patiuntur, ac ſanè frequentiſſimum iis hoc eſt, ſi aliquali ſaltem accedente motu corpus leviter incaleſcat. Hoc igitur in caſu, ubi acrimonia ſanguinis maximè manifeſta conſpicitur, illa ſeligenda ſunt medicamenta, quæ aculeos ⊖ium acriorum frangere, vimque illorum enervare poſſunt. Efficiũt id ipſum præter ▽ea glutinoſa quævis ac pinguia, Rad. Chin. ſarſeparill. decoctum C. C. & eboris & quæ ſunt ſimilia.

§. 38.

Adverſus polypum cordis adeo rara ſunt præſidia, ut quanquam penè omnes evolvamus Practicorum libros, nehilum tamen præter morbi hiſtoriam de iis traditum aut literis conſignatũ reperiamus. Nihilominus verò cũ per abſtinentiam corpora emaciari quotidiè videamus, crederem etiam facillimè, per eandem non ſecus curari hunc poſſe, quam magnitudo cordis per inediam in ſubjectis obeſioribus abſumitur. Quod ſi vero adhuc

recen

recens fuerit malum, reſolventia ac incidentia exhiberi poterunt, quæ materiam adipoſam in principio ſtatim, ubi nondum adeò compacta exiſtit, attenuent atque iterum diſſolvant.

§. 39.

Quæ à vermibus proficiſcitur palpitatio, remedia poſcit anthelmintica. Plura equidem uſu commendatiſſima ſunt contra vermes, ita ut nullum fermè ſit remedium acre aut amarum quod non vim ſuam ſingularem & ſpecificam in pellendis vermibus una contribuat, ſed cum acria iſta locum vix commodè ſervent in cura Palpitationis, eamque non raro exacerbare ſoleant, ſeligerem potius ⊖ina & ☿ialia, quippe quæ in extingvenda vermium turba omnibus palmam præripiunt. Proinde ⊖ comm. ♀ ⊕l. ſpir. ⊖, ⊕l Philoſ. ℞. pap. rhæad. cum ſpirit. ⊕l. parat. ☿ dulc. hîc erunt ſufficientiſſima.

§. 40.

Reliqvum eſt ut ad Cordis vitia me quoque conferam, quorum plura ſeſe offerunt conſideratione haud indigna, inter quæ potiſſimum excreſcentiæ, oſſa & calculi notari merentur. Et quanquam de Cura horum maximè ſimus ſolliciti, videntur tamen eandem vix admittere, quod auxilia noſtra medica horum radicem ne quidem attingant, nedum ut malum penitus auferant. Quocirca melius erit abſtinuiſſe ab eorum curatione, ne, ſi expectationi minus reſpondeat eventus, id, quod alias morbo imputandum erat, indignè in medicum conferatur.

§. 41.

Potius ea nunc evolvam, quæ hydropis Pericardii curam concernunt. Atque iſta cum haud differant à reliquis hydropum Curationibus nec alia expetit medicamentorum genera, quam quæ experientia in his atque

uſus comprobavit. Diuretica proindè & purgantia utramque faciunt paginam, quatenus colluviem ſeroſam imminuendo affluxum lymphæ uberiorem prohibent Quoad Paracentheſin, quam *Riolanus in Anat. l. 3. c. 4.* adeo commendat, vix admittendum exiſtimo ejus conſilium, quoniam anceps, neque experientia ſatis confirmatum, emolumenti parum, ſed multum periculi promittere videtur.

§. 42.

Ad acrimoniam igitur ſeri ſcorbuticam accedo, de qua ſuperius dictum, quod interdum conjuncta cum hydrope Pericardii obſervetur, tumque cauſa potiſſimum Palpitationis Cordis exiſtat. Inſtitutâ autem hac ratione evacuatione ſufficienti & adhibitis præterea diureticis pariter & purgantibus, denique videndum, quomodo lympha iſta acris corrigatur & quantum fieri poteſt, per appropriata emendetur. Quem in finem non incommodum erit, incraſſantia propinare medicamenta ac abſorbentia, quæ acrimoniam iſtam in ſangvine & ſero manifeſtam temperent, aut præcipitent. Priori intentioni egregie ſatisfaciunt tragacanth. Thus, benzoë, maſtich, &c. Poſteriori terrea quævis ac ♂lia, oc. ♋. 🜃 ſigill. Corall. mater perlar. Unicorn. & os de Corde Cervi.

§. 43.

Quod ſi palpitatio tandem poſt virium abſumptionem degeneret in tremorem, analeptica optatum dabunt effectum. Uti enim alias ſpirituoſa robur vitale multum augent, ſpirituumque defectum egregiè reſtituunt, ita quoque hic omne fermè negotium abſolvunt. Commendat autem inter ea præ cœteris *Faber Univerſ. ſap. l. 3. c. 6.* ſpiritum meliſſæ, quem ipſemet proficuum obſervavit. Hoffmann. Meth. Med. *l. 1. c. 12.* ſpiritum roſar. laudat, alii

alii ▽ fl. citri & namph. multis verbis extollunt. Nec minoris quoque efficaciæ ac virtutis erit ambra ipſa cum mosch. confect. alkerm. de hyacinth. ſyr. fl. tunic. & ſimilia imbecillitatem virium alias egregiè juvantia.

SOLI DEO GLORIA.

DUm tuus ingenii fœtus jam prodit, Amice,
Doctaque Doctorum nunc ire per ora laborat,
En ſimul oſtendis, quanto flagraveris æſtu,
Ad luſtranda Sophûm perdoctè docta reperta:
Hinc Tua Caſtalides præcingent tempora lauru,
Decernentque Tuo mox præmia digna labore.

Clariſſimo Dno Doctorando cum voto omnig. proſperit. hæc adpoſ.

PRÆSES.

Cum

Cum fera vis venti percurrit viſcera terræ,
hinc immota priùs viſitur ipſa quati.
Quando peregrinus vapor cor impetit, undæ
ſtagnant, & motu ſubſilit inde ſuo.
Dum motum hunc pravum tollis, cor flamma ſerenat,
Te verô claro murice hygéa beat.

Honori meritisſimo ex animo applaudo

Georg. Wolffg. Wedelius D.

Dat cunas *Pomerania*; ſed mentem imbuit arte
Lipſia: nunc ſtudiis præmia *Jena* parat.

Honoribus optimè meritis Nob. & CL. Dni Doctorandi HILLII, Amici pl. honorandi poſ. hæc

Auguſtinus Henr. Faſchius, D. P. P.

